

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Aika 29.01.2025, klo 16:00 - 18:47

Paikka Etäkokous: Teams

Käsitellyt asiat

§ 1 Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

§ 2 Pöytäkirjan tarkastus

§ 3 Vammaispalvelulain mukaisten palveluiden myöntämisperusteet, vastaus vammaisneuvoston lausunnossaan esittämiin huomioihin

§ 4 Vammaisneuvoston toimintakertomus vuodelta 2024

§ 5 Vammaisneuvoston toimintasuunnitelma 2025

§ 6 Tiedoksi merkittävät asiat

§ 7 Muut asiat

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Saapuvilla olleet jäsenet

Tuija Kaivanto, puheenjohtaja
Esko Jantunen, 1. varapuheenjohtaja
Tuula Haapamäki
Tanja Hakala
Milla Ilonen
Keijo Jokinen
Kristiina Kantola
Ulla Konkarikoski
Arja Korvenranta
Tapio Kuusi
Milla Lindh, poistui 18:28
Tapani Lähteenmäki
Sirkka Madekivi
Katja Metsävainio
Minna Nikunoja
Sirkka Nummi
Kari Pajarinen
Pirjo Pajunen, poistui 17:03
Kari Rannanautio
Reino Rantala
Päivi Rasimus
Raija Rihkajärvi
Hannu Salonpää
Pia Tirronen, poistui 18:36
Mika Tolvanen
Anne Tuovila
Sirpa Virtanen
Erkki Välimäki
Lisa Wesin, poistui 18:29
Johanna Anttila, varajäsen
Merja Kastari, varajäsen
Pentti Moberg, varajäsen, poistui 17:54
Merja Saartila, varajäsen

Muut saapuvilla olleet

Anna-Sofia Kujansuu, hallintoassistentti, sihteeri
Anu Kallio, suunnittelupäällikkö, asiantuntijasihteeri, poistui 16:59
Riikka Piironen, suunnittelija, asiantuntijasihteeri
Sonja Vuorela, sosiaalityön johtaja, § 3
Riitu Nykänen, suunnittelija, § 3

Poissa

Anne Beresford
Panu Koski
Riitta Palomäki
Eija Rantanen
Marja-Liisa Veijalainen

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Allekirjoitukset

Tuija Kaivanto
Puheenjohtaja

Anna-Sofia Kujansuu
Sihteeri

Pöytäkirjan tarkastus

Pöytäkirja on tarkastettu ja hyväksytty

03.02.2025

03.02.2025

Reino Rantala
pöytäkirjantarkastaja

Päivi Rasimus
pöytäkirjantarkastaja

Pöytäkirjan nähtävänäolo

Pirkanmaan hyvinvointialueen verkkosivulla pirha.cloudnc.fi 3.2.2025

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

---

§ 1

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Puheenjohtaja avaa kokouksen ja toteaa sen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Ehdotus

Puheenjohtaja avaa kokouksen. Todetaan kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus.

Myönnetään läsnäolo- ja puheoikeudet seuraavasti:

- sosiaalityön johtaja Sonja Vuorelalle ja suunnittelija Riitu Nykäselle §:n 3 osalta.

Päätös

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 16.00 ja todettiin kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus. Myönnettiin läsnäolo- ja puheoikeudet ehdotuksen mukaisesti.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

---

§ 2

Pöytäkirjan tarkastus

Pöytäkirjantarkastajiksi valitaan kaksi seuraavana vuorossa olevaa aakkosjärjestyksessä.

Ehdotus

Valitaan pöytäkirjantarkastajiksi Ulla Konkarikoski ja Reino Rantala. Varalle valitaan Eija Rantanen ja Päivi Rasimus.

Kokouskäsittely

Ulla Konkarikosken ollessa poissa kokouksesta ehdotettiin ja valittiin hänen tilalleen pöytäkirjantarkastajaksi Päivi Rasimus. Varalle ehdotettiin ja valittiin Raija Rihkajärvi.

Päätös

Valittiin pöytäkirjantarkastajiksi Reino Rantala ja Päivi Rasimus. Varalle valittiin Raija Rihkajärvi.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Vammaisneuvosto, § 97,04.12.2024

Aluehallitus, § 9,13.01.2025

Aluehallitus, § 10,13.01.2025

Vammaisneuvosto, § 3, 29.01.2025

§ 3

Vammaispalvelulain mukaisten palveluiden myöntämisperusteet, vastaus vammaisneuvoston lausunnossaan esittämiin huomioihin

543/2022

Vammaisneuvosto, 04.12.2024, § 97

Valmistelijat / lisätiedot:

Sonja Vuorela, VASTUUALUEJOHTAJA, sonja.vuorela@pirha.fi

Vammaispalveluiden myöntämisestä säädetään laissa vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista (380/1987). Lainsäädäntö on uudistumassa ja nykyisen lain korvaa 1.1.2025 voimaantuleva vammaispalvelulaki (675/2023). Lisäksi lain soveltamisalaa koskeva hallituksen esitys on parhaillaan eduskunnan käsittelyssä. Myös soveltamisalan tarkennusten on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2025 siten, että uusi vammaispalvelulaki tulisi suoraan voimaan tarkennetulla soveltamisalalla. Soveltamisalaa koskevat päätökset on tarkoitus tehdä joulukuussa.

Päätettäväksi esitettävät myöntämisperusteet perustuvat uuteen vammaispalvelulakiin. Vammaispalvelulain uudistuksen tavoitteena on

1. toteuttaa vammaisen henkilön yhdenvertaisuutta, osallisuutta ja osallistumista yhteiskunnassa sekä ehkäistä ja poistaa niiden toteutumisen esteitä,
2. tukea vammaisen henkilön itsenäistä elämää ja itsemääräämisoikeuden toteutumista sekä
3. turvata vammaisen henkilön yksilöllisen tarpeen ja edun mukaiset, riittävät ja laadultaan hyvät palvelut.

Pääperiaatteena on, että vammaisen henkilö saa palvelut osana yleistä palvelujärjestelmää yhdenvertaisesti muiden kanssa. Uusi vammaispalvelulaki sisältää säännökset vammaisille henkilöille järjestettävistä sosiaalihuollon erityispalveluista, jotka täydentävät yleisiä sosiaalipalveluita. Vammaispalvelulain uudistuksen yhteydessä laki kehitysvammaisten erityishuollosta pääosin poistuu käytöstä, ja kehitysvammalakiin jäävät vain itsemääräämisoikeuden vahvistamista ja perusoikeuksien rajoittamista sekä tahdosta riippumatonta erityishuoltoa koskevat säännökset.

Sosiaalihuollon yleislakina sovelletaan sosiaalihuoltolakia ja terveydenhuollon yleislakina terveydenhuoltolakia. Jatkossakin myös vammaiset henkilöt saavat tarvitsemansa sosiaalihuollon palvelut ja tuen aina ensisijaisesti sosiaalihuoltolain perusteella. Vammaisten henkilöiden terveydenhuolto järjestetään yhdenvertaisesti muiden kanssa terveydenhuoltolain perusteella. Lainsäädännön tavoitteiden ja myös sen toteutettavuuden näkökulmasta on tärkeää erottaa iäkkäille henkilöille järjestettävät palvelut vammaispalveluista. Iäkkäiden henkilöiden palvelut tulee järjestää pääsääntöisesti sosiaalihuoltolain perusteella kuten aikaisemminkin.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Vammaispalvelulain perusteella järjestetään erityispalveluita vammaiselle henkilölle, joka ei saa yksilöllisen tarpeensa mukaisia, sopivia ja tavanomaisessa elämässä tarvittavia palveluita yleislakien perusteella. Lähtökohtana määriteltäessä vammaisen henkilön oikeutta saada palvelua on henkilön vamman tai sairauden aiheuttamasta pitkäaikaisesta tai pysyvästä toimintakyvyn rajoitteesta johtuva yksilöllinen avun ja tuen tarve.

Vammaispalvelulaki sisältää osittain kokonaan uusia palveluita ja lisäksi palveluita, jotka ovat sisältyneet jo nyt voimassa olevaan lainsäädäntöön. Lain soveltamisen ja päätöksenteon tukemiseksi on valmisteltu nyt yleiset uuden lain mukaisten palveluiden myöntämisperusteet ja erilliset määrärahasidonnaisten palveluiden ja taloudellisen tuen myöntämisperusteet. Myöntämisperusteisiin on kirjattu pääasiassa vammaispalvelulakiin sisältyvien uusien palveluiden myöntämisperusteet. Määrärahasidonnaisten palveluiden ja taloudelliset tuen myöntämisperusteet vastaavat pitkälti aiemmin käytössä olleita harkinnanvaraisten palveluiden myöntämisperusteita. Myöntämisperusteet on laadittu turvaamaan vammaisten henkilöiden yhdenvertainen kohtelu hyvinvointialueella sekä tukemaan palveluihin hakeutumista ja myöntämiseen liittyvää päätöksentekoa.

Asiaa esittelevät vastuualuejohtaja Sonja Vuorela ja suunnittelija Riitu Nykänen.

Liitteet

Liite 1 Vammaispalvelulain mukaisten palveluiden myöntämisperusteet 1.1.2025 lähtien

Liite 2 Vammaispalvelulain mukaisten määrärahasidonnaisten palveluiden ja taloudellisen tuen myöntämisperusteet 1.1.2025 lähtien.

Oheismateriaalina esitykset Vammaispalvelulain mukaiset määrärahasidonnaiset palvelut ja Vammaispalvelulain mukaisten uusien palveluiden myöntämisperusteet.

Ehdotus

Vammaisneuvosto päättää

1. merkitä tiedoksi esittelyn vammaispalvelulain mukaisten palveluiden myöntämisperusteista
2. antaa mahdolliset kommenttinsa myöntämisperusteista.

Kokouskäsittely

Asiantuntijana kuultiin vastuualuejohtaja Sonja Vuorelaa ja suunnittelija Riitu Nykästä.

Puheenjohtaja Tuija Kaivanto esitti muutosta päätösehdotukseen kuulumaan seuraavasti "Vammaisneuvosto päättää merkitä tiedoksi esittelyn vammaispalvelulain mukaisten palveluiden myöntämisperusteista ja antaa myöntämisperusteista lausunnon kokoamalla kokouksessa kirjatut kommentit. Lausuntonlunnos toimitetaan vammaisneuvoston kommentoitavaksi ja täydennettäväksi ensi viikon aikana sähköpostilla, lausunto on valmis 13.12.2024. Valmis lausunto liitetään pöytäkirjan liitteeksi". Keijo Jokinen kannatti esitystä. Muutettu pohjaehdotus hyväksyttiin yksimielisesti. Puheenjohtaja totesi muutetun päätösehdotuksen olevan asian käsittelyn pohjana.

Kirjattiin ylös keskustelussa nousseet kommentit, joista koostetaan suunnitelman mukaisesti lausunto liitettäväksi pöytäkirjalle lausunnon valmistuttua.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Merkittiin tiedoksi, että Eero Lehtonen ja Päivi Rasimus poistuivat kokouksesta pykälän käsittelyn aikana.

Päätös

Vammaisneuvosto päätti

1. merkitä tiedoksi esittelyn vammaispalvelulain mukaisten palveluiden myöntämisperusteista ja
  2. antaa myöntämisperusteista lausunnon kokoamalla kokouksessa kirjatut kommentit. Lausuntolunnos toimitetaan vammaisneuvoston kommentoitavaksi ja täydennettäväksi ensi viikon aikana sähköpostilla, lausunto on valmis 13.12.2024. Valmis lausunto liitetään pöytäkirjan liitteeksi.
-

Aluehallitus, 13.01.2025, § 9

Valmistelijat / lisätiedot:

Päivi Tryyki, IKÄIHMISTEN JA VAMMAISTEN PJOH, paivi.tryyki@pirha.fi
Sonja Vuorela, VASTUUALUEJOHTAJA, sonja.vuorela@pirha.fi

Vammaispalveluiden myöntämisestä on tähän asti säädetty laissa vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista (380/1987). Lainsäädännön uudistuessa nykyisen lain on korvannut 1.1.2025 voimaan tullut vammaispalvelulaki (675/2023). Lisäksi lain soveltamisalaa koskeva hallituksen esitys on hyväksytty sosiaali- ja terveystieteiden tutkimuskeskuksen laatiman mietinnön jälkeen joulukuussa 2024. Myös soveltamisalan tarkennukset ovat tulleet voimaan 1.1.2025 siten, että uusi vammaispalvelulaki on tullut suoraan voimaan tarkennetulla soveltamisalalla.

Päätettäväksi esitettävät myöntämisperusteet perustuvat uuteen vammaispalvelulakiin. Vammaispalvelulain uudistuksen tavoitteena on

- toteuttaa vammaisen henkilön yhdenvertaisuutta, osallisuutta ja osallistumista yhteiskunnassa sekä ehkäistä ja poistaa niiden toteutumisen esteitä,
- tukea vammaisen henkilön itsenäistä elämää ja itsemääräämisoikeuden toteutumista sekä
- turvata vammaisen henkilön yksilöllisen tarpeen ja edun mukaiset, riittävät ja laadultaan hyvät palvelut.

Pääperiaatteena on, että vammaisen henkilö saa palvelut osana yleistä palvelujärjestelmää yhdenvertaisesti muiden kanssa. Uusi vammaispalvelulaki sisältää säännökset vammaisille henkilöille järjestettävistä sosiaalihuollon erityispalveluista, jotka täydentävät yleisiä sosiaalipalveluita. Vammaispalvelulain uudistuksen yhteydessä laki kehitysvammaisten erityishuollosta pääosin poistuu käytöstä, ja kehitysvammalakiin jäävät vain itsemääräämisoikeuden vahvistamista ja perusoikeuksien rajoittamista sekä tahdosta riippumatonta erityishuoltoa koskevat säännökset.

Sosiaalihuollon yleislakina sovelletaan sosiaalihuoltolakia ja terveydenhuollon yleislakina terveydenhuoltolakia. Jatkossakin myös vammaiset henkilöt saavat tarvitsemansa sosiaalihuollon palvelut ja tuen aina ensisijaisesti sosiaalihuoltolain

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

---

perusteella. Vammaisten henkilöiden terveydenhuolto järjestetään yhdenvertaisesti muiden kanssa terveydenhuoltolain perusteella. Lainsäädännön tavoitteiden ja myös sen toteutettavuuden näkökulmasta on tärkeää erottaa iäkkäille henkilöille järjestettävät palvelut vammaispalveluista. Iäkkäiden henkilöiden palvelut tulee järjestää pääsääntöisesti sosiaalihuoltolain perusteella kuten aikaisemminkin. Lisäksi ikääntyneiden kohdalla sovelletaan lakia ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveystalvveluista. Palvelusta perittävä asiakasmaksu ei jatkossa vaikuta asiakkaan edun arviointiin eikä päätökseen myöntää palveluja vammaispalvelulain tai jonkin muun ensisijaisesti sovellettavan lain perusteella. Tämän ns. suojaäännöksen mukaan vammaiselle henkilölle myönnetystä ensisijaisesta palvelusta on jätettävä perimättä asiakasmaksu tai alennettava sitä, jos maksu estää tai vaarantaa vammaisen henkilön palvelujen käyttämisen.

Vammaispalvelulain perusteella järjestetään erityispalveluita vammaiselle henkilölle, joka ei saa yksilöllisen tarpeensa mukaisia, sopivia ja tavanomaisessa elämässä tarvittavia palveluita yleislakien perusteella. Lähtökohtana määriteltäessä vammaisen henkilön oikeutta saada palvelua on henkilön vamman tai sairauden aiheuttamasta pitkäaikaisesta tai pysyvästä toimintakyvyn rajoitteesta johtuva yksilöllinen avun ja tuen tarve.

Vammaispalvelulaki sisältää osittain kokonaan uusia palveluita ja lisäksi palveluita, jotka ovat sisältyneet jo nyt voimassa olevaan lainsäädäntöön. Hyvinvointialueen on järjestettävä vammaiselle henkilölle vammaispalvelulain § 6:ssa listatut palvelut (kohdat 1-13) silloin, kun vammaisen henkilön itsenäisen elämän, osallisuuden tai yhdenvertaisuuden toteutuminen sitä välttämättä edellyttää.

Lain soveltamisen ja päätöksenteon tukemiseksi on valmisteltu nyt yleiset uuden lain mukaisten palveluiden myöntämisperusteet, joihin on kirjattu pääasiassa vammaispalvelulakiin sisältyvien uusien palveluiden myöntämisperusteet. Myöntämisperusteet on laadittu turvaamaan vammaisten henkilöiden yhdenvertainen kohtelu hyvinvointialueella sekä tukemaan palveluihin hakeutumista ja myöntämiseen liittyvää päätöksentekoa.

Vammaispalveluiden mukaisten uusien palveluiden myöntämisperusteita on esitelty vammaisneuvoston kokouksessa 4.12.2024 § 97. Esittelyssä käytiin läpi keskeiset muutokset lainsäädännössä, myöntämisperusteiden laadinnan periaatteet, jotka nojaavat lain esitöihin sekä se, että myöntämisperusteet ovat hyvinvointialueen näkemys siitä, miten lakisääteisten palveluiden järjestäminen ja myöntäminen hyvinvointialueella tapahtuu. Suoraan laissa kirjattuja asioita ei lähtökohtaisesti toisteta myöntämisperusteissa, koska myöntämisperusteet perustuvat voimassa olevaan lainsäädäntöön. Myöntämisperusteet eivät kavenna sosiaalityöhön kiinteästi sisältyvää yksilöllistä harkintaa, mutta antavat yhdenmukaisen, yksittäisestä viranhaltijasta riippumattoman pohjan päätöksenteolle ja turvaavat kaikkien asiakkaiden yhdenvertaisen kohtelun hyvinvointialueella.

Vammaisneuvosto on antanut myöntämisperusteista lausuntonsa. Lausunnossa esitetään myöntämisperusteiden palauttamista takaisin valmisteluun. Lausunnon johdosta myöntämisperusteisiin on tehty joitain tekstitarkennuksia, mutta yllä mainitussa kappaleessa olevilla perusteilla muita muutoksia ei nähty tarkoituksenmukaisiksi. Lisäksi lausunnossa vedotaan laki hyvinvointialueesta § 32 vaikuttamistoimielinten vaikuttamismahdollisuuksiin hyvinvointialueen toiminnan

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

---

suunnittelussa, valmistelussa, toteuttamisessa ja seurannassa. Uusi vammaispalvelulaki on valmisteltu valtakunnallisesti hyvin kireällä ja jatkuvasti muuttuvalla aikataululla. Lain voimaantulo soveltamisaloineen vahvistui vasta joulukuussa 2024. Tästä syystä ainoana aikatauluun mahtuvana ja riittävänä vammaisneuvoston vaikuttamismahdollisuutena oli vammaisneuvoston kokous esittelyineen ja keskusteluineen, jonka jälkeen vammaisneuvostolla on ollut mahdollisuus kirjoittaa vielä kirjallinen lausunto.

Liitteenä vammaispalvelulain mukaisten uusien palveluiden myöntämisperusteet 13.1.2025 lähtien sekä vammaisneuvoston lausunto. Oheismateriaalina diaesitys myöntämisperusteista.

Ehdotus

Esittelijä: Juhani Sand, HYVINVOINTIALUEJOHTAJA

Aluehallitus päättää

1. hyväksyä Pirkanmaan hyvinvointialueen vammaispalvelulain mukaisten uusien palveluiden myöntämisperusteet 13.1.2025 lähtien ja
2. tarkastaa pykälän kokouksessa.

Kokouskäsitely

Asiantuntijana kokouksessa palvelulinjajohtaja Päivi Tryyki ja vastuualuejohtaja Sonja Vuorela.

Aluehallituksen 1. varapuheenjohtaja Hanna Laine teki palautusesityksen: "Palautetaan asia valmisteluun."

Kannatus: Pekka Järvinen, Milka Hanhela, Katariina Pylsy, Sari Tanus

Hyväksyttiin yksimielisesti.

Yliopiston edustaja Tapio Visakorpi ja aluevaltuuston 1. varapuheenjohtaja Aleksi Jäntti poistuivat kokouksesta ennen päätöksentekoa.

Päätös

Palautettiin valmisteluun.

Aluehallitus, 13.01.2025, § 10

Valmistelijat / lisätiedot:

Päivi Tryyki, IKÄIHMISTEN JA VAMMAISTEN PJOH, paivi.tryyki@pirha.fi
Sonja Vuorela, VASTUUALUEJOHTAJA, sonja.vuorela@pirha.fi

Vammaispalveluiden myöntämisestä on tähän asti säädetty laissa vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista (380/1987). Lainsäädännön uudistuessa nykyisen lain on korvannut 1.1.2025 voimaantullut vammaispalvelulaki (675/2023). Lisäksi lain soveltamisalaa koskeva hallituksen esitys on hyväksytty sosiaali- ja terveysvaliokunnan laatiman mietinnön jälkeen joulukuussa 2024. Myös

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

---

soveltamisalan tarkennukset ovat tulleet voimaan 1.1.2025 siten, että uusi vammaispalvelulaki on tullut suoraan voimaan tarkennetulla soveltamisalalla.

Päätettäväksi esitettävät myöntämisperusteet perustuvat uuteen vammaispalvelulakiin. Vammaispalvelulain uudistuksen tavoitteena on

- toteuttaa vammaisen henkilön yhdenvertaisuutta, osallisuutta ja osallistumista yhteiskunnassa sekä ehkäistä ja poistaa niiden toteutumisen esteitä,
- tukea vammaisen henkilön itsenäistä elämää ja itsemääräämisoikeuden toteutumista sekä
- turvata vammaisen henkilön yksilöllisen tarpeen ja edun mukaiset, riittävät ja laadultaan hyvät palvelut.

Pääperiaatteena on, että vammaisen henkilö saa palvelut osana yleistä palvelujärjestelmää yhdenvertaisesti muiden kanssa. Uusi vammaispalvelulaki sisältää säännökset vammaisille henkilöille järjestettävistä sosiaalihuollon erityispalveluista, jotka täydentävät yleisiä sosiaalipalveluita. Vammaispalvelulain uudistuksen yhteydessä laki kehitysvammaisten erityishuollosta pääosin poistuu käytöstä, ja kehitysvammalakiin jäävät vain itsemääräämisoikeuden vahvistamista ja perusoikeuksien rajoittamista sekä tahdosta riippumatonta erityishuoltoa koskevat säännökset.

Sosiaalihuollon yleislakina sovelletaan sosiaalihuoltolakia ja terveydenhuollon yleislakina terveydenhuoltolakia. Jatkossakin myös vammaiset henkilöt saavat tarvitsemansa sosiaalihuollon palvelut ja tuen aina ensisijaisesti sosiaalihuoltolain perusteella. Vammaisten henkilöiden terveydenhuolto järjestetään yhdenvertaisesti muiden kanssa terveydenhuoltolain perusteella. Lainsäädännön tavoitteiden ja myös sen toteutettavuuden näkökulmasta on tärkeää erottaa iäkkäille henkilöille järjestettävät palvelut vammaispalveluista. Iäkkäiden henkilöiden palvelut tulee järjestää pääsääntöisesti sosiaalihuoltolain perusteella kuten aikaisemminkin. Lisäksi ikääntyneiden kohdalla sovelletaan lakia ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveystalvakuista. Palvelusta perittävä asiakasmaksu ei jatkossa vaikuta asiakkaan edun arviointiin eikä päätökseen myöntää palveluja vammaispalvelulain tai jonkin muun ensisijaisesti sovellettavan lain perusteella. Tämän ns. suojasäännöksen mukaan vammaiselle henkilölle myönnetystä ensisijaisesta palvelusta on jätettävä perimättä asiakasmaksu tai alennettava sitä, jos maksu estää tai vaarantaa vammaisen henkilön palvelujen käyttämisen.

Vammaispalvelulain perusteella järjestetään erityispalveluita vammaiselle henkilölle, joka ei saa yksilöllisen tarpeensa mukaisia, sopivia ja tavanomaisessa elämässä tarvittavia palveluita yleislakien perusteella. Lähtökohtana määriteltäessä vammaisen henkilön oikeutta saada palvelua on henkilön vamman tai sairauden aiheuttamasta pitkäaikaisesta tai pysyvästä toimintakyvyn rajoitteesta johtuva yksilöllinen avun ja tuen tarve.

Vammaispalvelulaki sisältää osittain kokonaan uusia palveluita ja lisäksi palveluita, jotka ovat sisältyneet jo nyt voimassa olevaan lainsäädäntöön. Vammaispalvelulain 6 §:n mukaan hyvinvointialue voi määrärahojen puitteissa järjestää osana vammaisen henkilön omaa valmennusta vammaisen henkilön läheisille valmennusta vammaisen

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

---

henkilön valmennukselle asetettujen tavoitteiden toteuttamiseksi, järjestää vammaiselle henkilölle tässä laissa tarkoitettua taloudellista tukea ja järjestää muita lain tarkoituksen toteuttamiseksi tarvittavia palveluita ja tukitoimia.

Lain soveltamisen ja päätöksenteon tukemiseksi on yleisten uuden lain mukaisten palveluiden myöntämisperusteiden lisäksi valmisteltu erilliset määrärahasidonnaisten palveluiden ja taloudellisen tuen myöntämisperusteet. Määrärahasidonnaisten palveluiden ja taloudellisen tuen myöntämisperusteet vastaavat pitkälti aiemmin käytössä olleita harkinnanvaraisten palveluiden myöntämisperusteita. Myöntämisperusteet on laadittu turvaamaan vammaisten henkilöiden yhdenvertainen kohtelu hyvinvointialueella sekä tukemaan palveluihin hakeutumista ja myöntämiseen liittyvää päätöksentekoa.

Vammaispalvelulain mukaisten määrärahasidonnaisten palveluiden ja taloudellisen tuen myöntämisperusteita on esitelty vammaisneuvoston kokouksessa 4.12.2024 § 97. Esittelyssä käytiin läpi keskeiset muutokset lainsäädännössä, myöntämisperusteiden laadinnan periaatteet, jotka nojaavat lain esitöihin sekä se, että myöntämisperusteet ovat hyvinvointialueen näkemys siitä, miten lakisääteisten palveluiden järjestäminen ja myöntäminen hyvinvointialueella tapahtuu. Suoraan laissa kirjattuja asioita ei lähtökohtaisesti toisteta myöntämisperusteissa, koska myöntämisperusteet perustuvat voimassa olevaan lainsäädäntöön. Myöntämisperusteet eivät kavenna sosiaalityöhön kiinteästi sisältyvää yksilöllistä harkintaa, mutta antavat yhdenmukaisen, yksittäisestä viranhaltijasta riippumattoman pohjan päätöksenteolle ja turvaavat kaikkien asiakkaiden yhdenvertaisen kohtelun hyvinvointialueella.

Vammaisneuvosto on antanut myöntämisperusteista lausuntonsa. Lausunnossa esitetään myöntämisperusteiden palauttamista takaisin valmisteluun ja tuodaan esiin huoli määrärahan riittävydestä. Lausunnon johdosta myöntämisperusteisiin ei ole tehty muutoksia yllä mainitussa kappaleessa olevilla perusteilla. Lisäksi lausunnossa vedotaan laki hyvinvointialueesta § 32 vaikuttamistoimielinten vaikuttamismahdollisuuksiin hyvinvointialueen toiminnan suunnittelussa, valmistelussa, toteuttamisessa ja seurannassa. Uusi vammaispalvelulaki on valmisteltu valtakunnallisesti hyvin kireällä ja jatkuvasti muuttuvalla aikataululla. Lain voimaantulo soveltamisaloiheen vahvistui vasta joulukuussa 2024. Tästä syystä ainoana aikatauluun mahtuvana ja riittävänä vammaisneuvoston vaikuttamismahdollisuutena oli vammaisneuvoston kokous esittelyineen ja keskusteluineen, jonka jälkeen vammaisneuvostolla on ollut mahdollisuus kirjoittaa vielä kirjallinen lausunto.

Liitteenä vammaispalvelulain mukaisten määrärahasidonnaisten palveluiden ja taloudellisen tuen myöntämisperusteet 13.1.2025 lähtien sekä vammaisneuvoston lausunto. Oheismateriaalina diaesitys myöntämisperusteista.

Ehdotus

Esittelijä: Juhani Sand, HYVINVOINTIALUEJOHTAJA

Aluehallitus päättää

1. hyväksyä Pirkanmaan hyvinvointialueen vammaispalvelulain mukaisten määrärahasidonnaisten palveluiden ja taloudellisen tuen myöntämisperusteet

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

13.1.2025 lähtien ja

2. tarkastaa pykälän kokouksessa.

Kokouskäsitely

Asiantuntijana kokouksessa palvelulinjajohtaja Päivi Tryyki ja vastuualuejohtaja Sonja Vuorela.

Aluehallituksen 1. varapuheenjohtaja Hanna Laine teki palautusesityksen:
"Palautetaan asia valmisteluun."

Kannatus: Milka Hanhela, Katariina Pylsy, Olga Haapa-aho

Hyväksyttiin yksimielisesti.

Päätös

Palautettiin valmisteluun.

Vammaisneuvosto, 29.01.2025, § 3

Valmistelijat / lisätiedot:

Sonja Vuorela, VASTUUALUEJOHTAJA, sonja.vuorela@pirha.fi

Liitteet

- 1 Vastauksia ja kommentteja vammaisneuvoston lausuntoon vammaispalvelulain mukaisten palveluiden myöntämisperusteista
- 2 Nokian vammaisneuvoston lausunto viranhaltijoiden vastineeseen alueen vammaisneuvoston lausumaan
- 3 Vammaisneuvoston tarkennettu lausunto vammaispalvelulain mukaisten palveluiden myöntämisperusteista, päivitetty 14022025

Vammaispalvelulain mukaisten uusien palveluiden myöntämisperusteita ja vammaispalvelulain mukaisten määrärahasidonnaisten palveluiden ja taloudellisen tuen myöntämisperusteita on esitelty vammaisneuvostolle kokouksessaan 4.12.2024 § 97. Vammaisneuvosto on antanut myöntämisperusteista lausuntonsa.

Aluehallitus 13.1.2025 palautti pykälät § 9 "Vammaispalvelulain mukaisten uusien palveluiden myöntämisperusteet" ja § 10 "Vammaispalvelulain mukaisten määrärahasidonnaisten palveluiden ja taloudellisen tuen myöntämisperusteet" takaisin valmisteluun vammaisneuvoston lausunnon tarkempaa käsittelyä varten. Aluehallituksen valmisteluun palauttamisen johdosta vammaisneuvoston lausunto sekä palveluiden myöntämisperusteet käsitellään uudelleen vammaisneuvoston kanssa. Vammaisneuvoston lausunnossa esittämiin huomioihin on annettu vastaukset liitteenä olevassa esityksessä. Sosiaalityön johtaja Sonja Vuorela ja suunnittelija Riitu Nykänen esittelevät asian vammaisneuvoston kokouksessa.

Ehdotus

Vammaisneuvosto päättää merkitä esityksen ja asiasta käydyin keskustelun tiedoksi.

Kokouskäsitely

Sosiaalityön johtaja Sonja Vuorela ja suunnittelija Riitu Nykänen esittelivät vammaisneuvostolle vastauksen vammaisneuvoston esittämiin huomioihin koskien

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

---

lausuntoa vammaispalvelulain mukaisten palveluiden myöntämisperusteita, ja vastasivat neuvoston jäsenten esittämiin kysymyksiin. Neuvosto kävi aiheesta vilkasta keskustelua.

Puheenjohtaja Tuija Kaivanto esitti neuvostolle ehdotuksen, että neuvosto laatii vastausten ja kokouksessa käydyn keskustelun pohjalta vielä tiivistetyn ja tarkennetun lausunnon soveltamisohjeiden jatkovalmistelun tueksi ja suunnittelua varten. Sekä lähetettäväksi tiedoksi myös aluehallitukselle. Ehdotusta kannatettiin.

Lausuntoa työstämään perustettiin pieni työryhmä, joka kokoontuu tiistaina 4.2.2025 Teamsin välityksellä. Työryhmään nimettiin puheenjohtajan lisäksi halukkaat neuvoston jäsenet; Tanja Hakala, Sirpa Virtanen ja Milla Ilonen. Työryhmä lähettää tiivistetyn lausunnon neuvostolle luettavaksi sähköpostitse. Lausunto valmistuu 7.2.2025 mennessä.

Tanja Hakala nosti esiin Nokian vammaisneuvoston laatiman lausunnon, joka oli lähetetty sähköpostitse vammaisneuvoston sähköpostiin 28.1.2025. Lausunto tullaan huomioimaan Pirhan vammaisneuvoston yhteistä lausuntoa laadittaessa ja liittämään liitteeksi pöytäkirjalle.

Merkittiin, että asiantuntijasihteeri Anu Kallio poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn aikana klo 16.59 ja esittelijä suunnittelija Riitu Nykänen klo 17.54.

Päätös

Vammaisneuvosto päätti

1. merkitä esityksen ja asiasta käydyn keskustelun tiedoksi
2. laatia soveltamisohjeisiin tarkennetun vammaisneuvoston lausunnon, joka on valmiina 7.2. ja joka lisätään jälkikäteen pöytäkirjan liitteeksi
3. perustaa lausunnon laatimiseen pienen työryhmän, johon nimettiin Tuija Kaivanto, Tanja Hakala, Sirpa Virtanen ja Milla Ilonen
4. lähettää lausunnon tiedoksi myös aluehallitukselle
5. liittää Nokian vammaisneuvoston lausunnon asiasta pöytäkirjaan.

Tiedoksi

Päivi Tryyki, Tuulikki Parikka, Sonja Vuorela, Riitu Nykänen, Anni Vainionpää,
Aluehallitus

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

---

§ 4

Vammaisneuvoston toimintakertomus vuodelta 2024

1548/2025

Valmistelijat / lisätiedot:

Anu Kallio, SUUNNITTELUPÄÄLLIKKÖ, anu.kallio@pirha.fi

Liitteet

1 Pirkanmaan hyvinvointialueen vammaisneuvoston vuosikertomus 2024

Vammaisneuvosto laatii vuosittain vuosikertomuksen toiminnastaan. Vuosikertomus 2024 sisältää kuvauksen seurantaan valittujen painopisteiden ja kehittämiskohteiden toteutumisesta sekä koosteen vammaisneuvoston laatimista kommentteista, lausunnoista, kannanotoista ja aloitteista. Koosteessa on mukana myös vammaisneuvoston edustus ja osallistuminen eri tilaisuuksissa.

Vammaisneuvoston toimintakertomus on liitteenä.

Ehdotus

Vammaisneuvosto päättää hyväksyä vuoden 2024 vuosikertomuksen.

Kokouskäsitely

Puheenjohtaja esitteli liitteenä olevan vuoden 2024 vuosikertomuksen. Neuvoston jäsen Milla Ilonen ehdotti lisäystä *Neuvoston jäsenten osallistuminen / edustus* -kohtaan, sillä hän on ollut mukana Pirhassa asiakasosallisuuden työryhmässä vammaisneuvoston edustajana. Tämä päätettiin lisätä vuosikertomukseen. Päivitetty vuosikertomus on pöytäkirjan liitteenä.

Päätös

Vammaisneuvosto päätti hyväksyä vuoden 2024 vuosikertomuksen kokouksessa sovituin muutosehdotuksin.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

---

§ 5

Vammaisneuvoston toimintasuunnitelma 2025

5614/2024

Valmistelijat / lisätiedot:

Anu Kallio, SUUNNITTELUPÄÄLLIKKÖ, anu.kallio@pirha.fi

Vammaisneuvosto tekee vuosittain toimintasuunnitelman ja vuosikellon. Nykyisen neuvoston toimikausi päättyy vuoden 2025 kesällä. Vammaisneuvosto käy keskustelua aiheista, joihin se haluaa kevään aikana perehtyä ja vaikuttaa. Toimintasuunnitelmaa tarkennetaan toimikaudella tarvittaessa.

Toimintasuunnitelmapohja 2025 on oheismateriaalina.

Ehdotus

Vammaisneuvosto päättää täydentää toimintasuunnitelmaa käydyn keskustelun pohjalta.

Kokouskäsitely

Puheenjohtaja Tuija Kaivanto ja asiantuntijasihteeri Riikka Piironen esittelivät oheismateriaalina olleen toimintasuunnitelman keväälle 2025. Keskusteluun nousi kuntien ja hyvinvointialueen vammaisneuvostojen yhteinen webinaari, johon toivottiin ehdotuksia järjestöpuheenvuoroon liittyen. Ehdotukseksi tuli Pirkanmaan vammaisjärjestöverkosto, josta Milla Ilonen selvittää esittelijän.

Merkittiin, että neuvoston jäsenistä Milla Lindh poistui kokouksesta tämän pykälän käsittelyn aikana klo 18.28, Lisa Wesin 18.29 ja Pia Tirronen klo 18.36.

Päätös

Vammaisneuvosto päätti hyväksyä toimintasuunnitelman ja täydentää sitä tarvittaessa kevään aikana.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

---

§ 6

Tiedoksi merkittävät asiat

- Kannanotto vammaisneuvoston toiminnan vaikuttavuudesta ja osallisuudesta hyvinvointialueen toiminnassa; HVA-joryn vastaus (toimitettu sähköpostilla puheenjohtajille 16.1.)
- VAMPO valmistelutyöryhmän aloitus ja kevään työskentely
- Selvityshenkilö Mika Pyykön raportti järjestöjen avustustoiminnasta: [Selvitys sosiaali- ja terveysalan järjestöjen avustustoiminnan edellytyksistä ja linjauksista: Selvityshenkilön raportti - Valto](#). Sosiaali- ja terveysministeriö on 14.1.2025 pyytänyt raporttiin lausunnot 31.1.2025 mennessä.

Ehdotus

Vammaisneuvosto merkitsee tiedoksi kokouksessa esiin tulleet asiat.

Päätös

Vammaisneuvosto merkitsi tiedoksi kokouksessa esiin tulleet asiat.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

---

§ 7

Muut asiat

Muut esille tulevat asiat.

Ehdotus

Vammaisneuvosto merkitsee tiedoksi kokouksessa esiin tulleet muut asiat.

Päätös

Vammaisneuvosto merkitsi tiedoksi kokouksessa esiin tulleet muut asiat:

1. Teams-keskustelussa jaettu linkki (sitra.fi) tiedoksi: *Mitä demokratia maksaa hyvinvointialueilla?* -selvityksen julkaisutilaisuus 27.2. kello 9:00-10:30.
2. Muistutus Pirhan vammaispalvelujen osallisuusseminaarista 5.2.2025 kello 13-15.
3. Monipalveluvaliokunta on valmistelemassa mietintöä pitkäaikaissairaiden palveluiden järjestämisestä. Puheenjohtaja Tuija Kaivanto on toimittanut valiokunnalle koosteen liittyen vammaisneuvostossa aiemmin aiheeseen liittyvistä lausunnoista ja keskusteluista koskien vammaisten henkilöiden pitkäaikaissairauksien ja kokonaisvaltaisen hoidon jatkuvuutta sekä tulee pyytämään vammaisneuvostolta sähköpostilla täydennystä aiheeseen.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Muutoksenhakukielto

§1, §2, §3, §4, §5, §6, §7

Muutoksenhakukielto

Oikaisuvaatimusta ei saa tehdä päätöksestä, joka koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa (Laki hyvinvointialueesta 141 §).